

САОПШТЕЊЕ

FIRST RELEASE

Молимо кориснике да приликом употребе података обавезно наведу извор
Users are kindly requested to mention the data source

ГОДИНА/ YEAR X

САРАЈЕВО, 29.05.2015.

БРОЈ/ NUMBER 1

СТАТИСТИКА ОБРАЗОВАЊА

Education Statistics

Предшколско образовање

У школској 2014./2015. години у БиХ укупно је било 288 предшколских установа са 21.468 дјеце. У односу на претходну школску годину број предшколских установа је већи за 11,6 %, број дјеце корисника предшколских установа порастао је за 8 %, а број запослених већи је за 9,6 %.

Pre-school education

In 2014/2015 school year, in the territory of BiH, were 288 pre-school institutions with 21.468 children. Compared to the previous school year, the number of pre-school institutions is 11,6 % higher, the number of children in pre-school institutions increased by 8 %, and the number of employees is 9,6 % higher.

Основно образовање

На почетку школске 2014./2015. године у БиХ у 1.812 основних школа уписано је 296.842 ученика, што је у односу на претходну школску годину мање за 5.291 ученик, или 1,7 %. У школској 2014./2015. године у наставни процес било је укључено 24.118 наставника, а од тога 17.139 жена или 71 %.

Basic schools

At the beginning of the school year 2014/2015, in the territory of BiH, were 296.842 pupils enrolled in 1.812 schools, which was 5.291 pupils less or 1,7 % lower in comparison with the previous year. In the school year 2014/2015, there were 24.118 teachers included in the education process out of which 17.139 or 71 % women.

Средње образовање

У школској 2014./2015. години у БиХ у 311 средњих школа уписано је 144.231 ученик, што је у односу на претходну школску годину мање за 12.119 ученика, или 7,7 %. У школској 2014./2015. години у наставни процес било је укључено 12.773 наставника, а од тога 7.592 жене или 59,4 %.

Secondary schools

In the school year 2014/2015, in the territory of BiH, were 144.231 pupils enrolled in 311 schools, which was 12.119 pupils less or 7,7 % lower in comparison with the previous year. In the school year 2014/2015, there were 12.773 teachers included in the education process, out of which 7.592 or 59,4 % were women.

Високо образовање

У школској 2014./2015. години на први циклус студија високог образовања, укључујући и интегрисане студије, у зимски семестер уписано је 108.008 студената, од тога је 95.579 студената уписано на све године студија, а 12.429 су апсолвенти. У 2014. години дипломирало је 19.861 студент, што је за 6,7 % више у односу на школску 2013. годину. Од укупног броја дипломираних студената 60 % су студентике.

Higher education

In the academic year 2014/2015, there were 108.008 students enrolled in winter semester of the first cycle of higher education, including integrated studies, out of which 95.579 students were enrolled in all study years, while 12.429 were candidates for graduation. In 2014 there were 19.861 students who graduated, which was 6,7 % higher in comparison with the previous year. Out of the total number of graduated students, 60 % were female.

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

ЦИЉ ИСТРАЖИВАЊА

Циљ статистике образовања је да приказује податке о стању, структури и развоју школа (основних, средњих и високошколских установа), као и податке о структури ученика/студената и наставника, о резултатима школовања и факторима који на њих утичу.

ИЗВОР ПОДАТАКА

Агенција за статистику БиХ агрегира и објављује податке добијене на основу статистичких истраживања о образовању која спроводе ентитетски заводи за статистику и Брчко дистрикт БиХ.

ДЕФИНИЦИЈЕ

Предшколски одгој и образовање је дјелатност која обухвата васпитање и образовање, његу и заштиту дјецe старости од шест мјесеци до поласка у основну школу и обавља се у јавним и приватним предшколским установама.

Школом се у статистици образовања сматра група ученика организованих у једну школску јединицу, са једним или више наставника који изводе наставу одређене врсте, по одређеном наставном плану и програму, без обзира да ли је школа централна/матична, самостална, подручно одјељење или одјељење при другој врсти школе. Школом се сматрају и територијално издвојене јединице / подручна одјељења у саставу основне школе, као и одјељења за дјецу са посебним потребама при редовним основним школама.

Одјељење је група ученика коју, истовремено и у истој просторији, обучава у току школске године један наставник или више наставника сукцесивно.

С обзиром на разреде из којих су састављена, одјељења могу бити некомбинована и комбинована. **Некомбиновано** одјељење је одјељење у коме се налазе ученици само једног разреда. **Комбиновано** одјељење је одјељење у коме се налазе ученици два или више разреда.

Разред је степен школовања у којем ученици у одређеном интервалу времена, али најдуже у једној школској години, стичу одређен обим знања према наставном плану и програму одређене врсте школе.

Поновач је ученик који други пут или више пута уписује исти разред.

Ученик упућен да понавља разред је онај ученик који је на крају школске године негативно

NOTES ON METHODOLOGY

SURVEY OBJECTIVE

Objective of education statistics is to present data on condition, structure and development of schools (basic schools, secondary schools and higher education institutions), data on structure of students and teachers, data on results of education and factors that affect the results.

SOURCE OF DATA

Agency for Statistics of BiH aggregates and publishes data collected on the basis of statistical education surveys implemented by entity statistical offices and District Brcko BiH.

DEFINITIONS

***Pre-school upbringing and education** is an activity that includes upbringing and education, care and protection of children from six months of age to entering primary school. It is performed in public and private pre-school institutions.*

***School**, in education statistics, is a group of pupils organized into one school unit with one or more teachers who perform certain kind of teaching by certain educational plan and programme, irrespective of a school being central or independent school, a regional unit or a unit within another type of school. Schools are also considered territorially separated units/regional units within basic schools as well as classes for children with special needs, within regular basic schools.*

***Class** is a group of pupils, who are simultaneously and in the same classroom, taught by one or more teachers successively, during one school year.*

*Considering the grades of which classes are consisted of, they can be non-combined and combined. **Non-combined** class is a class that consists of pupils of only one grade. **Combined** class is a class that consists of pupils of two or more grades.*

***Grade** is a level of education in which pupils, in a certain time interval but no longer than one school year, attain a certain extent of knowledge in accordance with an educational plan and programme of a certain kind of school.*

***Repeater (a pupil who repeats the grade)** is a pupil who enrolls to a same grade two or more times.*

***Pupil instructed to repeat a grade** is a pupil that has got negative marks in three or more subjects at the end*

оцијењен из три или више предмета (сагласно прописима за ту врсту школе) или онај који на крају школске године не положи поправни, односно разредни испит.

Средња школа је установа за обављање дјелатности у области средњег образовања и одгоја. Школа обавља образовно-васпитну дјелатност остваривањем наставног плана и програма. У школи се стичу општа и стручна знања и способности за даље школовање. Школа може бити основана као гимназија, средња техничка школа, средња стручна школа, вјерска, средња умјетничка, школа за дјецу са посебним потребама и средња школа за образовање одраслих.

Подаци за **високо образовање** се приказују према Оквирном закону о високом образовању Босне и Херцеговине. Одредбе овог закона се према члану 65. не односе на теолошке факултете, високе теолошке школе и академије.

Према Оквирном закону о високом образовању у БиХ, високо образовање се организује у три циклуса и то:

а) први циклус траје најмање три, а највише четири године студија и вреднује се са најмање 180, односно 240 бодова, у складу са Европским системом преноса бодова (ECTS);

б) студије другог циклуса организују се након првог циклуса студија, трају једну или двије године и вреднују се са 60, односно 120 ECTS бодова и то на начин да у збиру са првим циклусом износе 300 ECTS бодова;

в) студије трећег циклуса организују се након другог циклуса академских студија, трају три године и вреднују се са 180 ECTS бодова.

Завршетком првог, другог или трећег циклуса студија стиче се право на одређену академску титулу, односно стручно или научно звање у одређеној области.

Високошколске установе су високе школе и универзитети.

Назив **Висока школа** односи се на високошколску установу, која реализује најмање један студијски програм из једне научне области.

Назив **Универзитет** односи се на високошколску установу која реализује најмање пет различитих студијских програма из најмање три научне области и академске степене сва три циклуса.

Универзитет има организационе јединице као што су факултети, академије или научни институти.

Уписани студент је свако лице уписано на високошколску установу.

of a school year (according to regulations for that kind of school) or a pupil that does not pass a resit at the end of the school year.

Secondary school is an institution for performing an activity in the field of secondary education and upbringing. A school performs educational activity by realizing the educational plan and programme. That is an institution where general and vocational knowledge and skills, required for continuing education, are being acquired. School can be established as grammar school, secondary technical or vocational school, religious or art school, school for children with special needs and secondary school for adult education.

Data on **higher education** are presented according the Frame Law on Higher Education of Bosnia and Herzegovina. Provisions of this Law, by the Article 65. do not apply to religious institutions of higher education.

According to the Frame Law on Higher education in BiH, higher education is organized in three cycles:

a) first cycle lasts at least three and at most four years of study and it is valued with at least 180, that is, 240 credits, in accordance with the European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS).

b) second cycle studies are organized upon completion of the first cycle of studies, these last one or two years, and they are valued with 60 or 120 ECTS credits, thus reaching 300 ECTS credits together with the first cycle.

c) third cycle studies are organized upon completion of the second cycle of academic studies, these last three years, and they are valued with 180 ECTS credits..

Upon completion of the first, second or third cycle of studies, one obtains the right to acquire certain academic degree, that is, professional or scientific title in certain field of study.

Higher education institutions are higher education schools and universities.

The name **higher education school** refers to a higher education institution that realises at least one study programme from one field of study.

The name **university** refers to a higher education institution that realises at least five different study programmes from at least three fields of study and academic levels of all three cycles.

University has organizational units such as faculties, academies or scientific institutes.

Enrolled student is every person enrolled at higher education institution.

Апсолвенти су студенти који су одслушали сва предавања те у току апсолвентског стажа (који траје 12 мјесеци од истека посљедње године студија) полажу преостале испите и бране дипломски рад.

Дипломирани студент је лице које добија диплому о завршеној вишој или високој школи, факултету или академији умјетности.

Магистар наука је лице које је завршило постдипломске студије те одбранило магистарску тезу.

Специјалиста је лице које је завршило постдипломске студије, те одбранило специјалистички рад.

Доктор наука је лице које је одбранило докторску дисертацију.

КЛАСИФИКАЦИЈА ОБРАЗОВАЊА

ISCED 2011 - Међународна стандардна класификација образовања се користи према препоруци UNESCO-а, OECD-а, EUROSTAT-а и других међународних организација за приказивање података о образовању. Ова класификација омогућава упоредивост података из образовања на међународном нивоу. Образовни програм су класификовани према нивоима и пољима образовања.

Нивои образовања су:

ISCED 0 –у образовном систему БиХ одговара предшколском образовању дјеце од друге године до поласка у основну школу.

У Босни и Херцеговини постоји осмогодишње и деветогодишње основно образовање.

ISCED 1 – у образовном систему БиХ одговара образовању у нижим разредима основне школе, од I-IV разреда према осмогодишњем програму, односно од I-V разреда према деветогодишњем програму образовања.

ISCED 2 – у образовном систему БиХ одговара образовању у вишим разредима основне школе, од V-VIII разреда према осмогодишњем програму, односно од VI-IX разреда према деветогодишњем програму образовања.

ISCED 3 – у образовном систему БиХ одговара средњем образовању.

ISCED 5 – у образовном систему БиХ одговара програму вишег образовања (VI степен).

ISCED 6 – у образовном систему БиХ одговара

Candidates for graduation are students who have completed all the courses required for graduation and are allowed to retain their student status (for 12 months after the end of the last year of studies) while taking examinations and writing a diploma paper.

A **graduate** is a person who obtains a diploma on completed high or higher school, faculty or art academy.

Master of science is a person who has completed postgraduate studies and defended the master's thesis.

Specialist is a person who has completed postgraduate studies and defended the specialist's thesis.

Doctor of science is a person who has defended doctoral dissertation.

CLASSIFICATION OF EDUCATION

ISCED 2011 - International Standard Classification of Education is used as recommended by UNESCO, OECD, EUROSTAT and other international organizations for presenting data on education. This classification enables data comparability on the international level.

Educational programmes are classified into levels and fields of education.

The levels of education are:

ISCED 0 –in Bosnia and Herzegovina education system corresponding to pre-school education of children from the age of two to starting basic school.

In BiH two educational systems of basic education exists; 8 year schools and 9 year schools.

ISCED 1 –in Bosnia and Herzegovina education system corresponding to education in lower grades of basic school, from I-IV grade by eight-year school programme, or I-V grade by the nine-year school educational programme .

ISCED 2- in Bosnia and Herzegovina education system corresponding to education in upper grades of basic school, from V-VIII grade by eight-year school programme, or VI-IX grade by the nine-year school educational programme .

ISCED 3 – in Bosnia and Herzegovina education system corresponding to education in secondary schools.

ISCED 5 – in Bosnia and Herzegovina education system corresponding to higher education (VI degree).

ISCED 6 – in Bosnia and Herzegovina education

програму високог образовања (VII степен, квалификациони степен „bachelor“).

system corresponding to a tertiary education (VII degree, Qualification degree 'bachelor').

ISCED 7 – у образовном систему БиХ одговара програму високог образовања (VII степен, квалификациони степен мастер, магистар наука и специјалиста).

ISCED 7 – *in Bosnia and Herzegovina education system corresponding to a tertiary education (VII degree, Qualification degree master, master of science and specialist).*

ISCED 8 – у образовном систему БиХ одговара програму високог образовања (VII степен, квалификациони степен доктор наука).

ISCED 8 – *in Bosnia and Herzegovina education system corresponding to a tertiary education (VII degree, Qualification degree doctor of science).*

Знакови

- нема појаве

Symbols

- no occurrence

Напомена:

Подаци дати у овом саопштењу су прелиминарни подаци.

Note :

Data in this Release are preliminary data.

Издаје и штампа Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Телефон / Phone: +387 (33) 911 911 · Телефакс / Telefax: +387 (33) 220 622
Електронска пошта / E-mail : bhas@bhas.ba · Интернетска страница / Web site: <http://www.bhas.ba>

Одговара замјеник директора Фадил Фатић
Person responsible: Fadil Fatić, Deputy Director

Саопштење приредили: Горана Кнежевић
Prepared by: Gorana Knežević

Подаци из овог саопштења објављују се и на интернету
First Release data are also published on the Internet
